

กล้วยไม้อัจฉริยะ

สมโภชน์ บันพงษ์ พุปุลูกเลี้ยงกล้วยไม้

ระยะนี้เรามักจะได้ยินคำว่าเกษตรอัจฉริยะบ่อยๆ เป็น เพราะนโยบายภาครัฐองค์พยากรณ์ล่วงหน้าให้นำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในการผลิตของภาคการเกษตร ส่วนในแวดวงผู้ผลิตกล้วยไม้ เช่นกัน มีพัฒนาการเกิดขึ้นหลายประการในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมา ซึ่งส่วนของชาวสวนผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ ก็มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตกล้วยไม้ที่เห็นอย่างชัดเจน เช่น มีการสร้างแขนกลเพื่อช่วยในการพ่นปุ๋ย พ่นยา มีการผลิตตาดคอนกรีตสำหรับการปลูกกล้วยไม้เพื่อทดแทนกระเบมะพรว้าง

เมื่อพูดถึงเกษตรอัจฉริยะก็ย่อมจะหมายรวมถึง การนำเอา ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent) หรือ AI (เอ ไอ) มาใช้ในการเกษตรด้วย ในต่างประเทศ การทำงานร่วมกันระหว่าง AI กับเครื่องมือการเกษตรมักจะเรียกว่าแบบหนึ่งว่า Robot Farming หรืออาจแปลงๆ ได้ว่าการทำฟาร์มด้วยหุ่นยนต์

แล้ว เอ ไอ (AI) มาเกี่ยวข้องอย่างไรกับการผลิตกล้วยไม้ ?

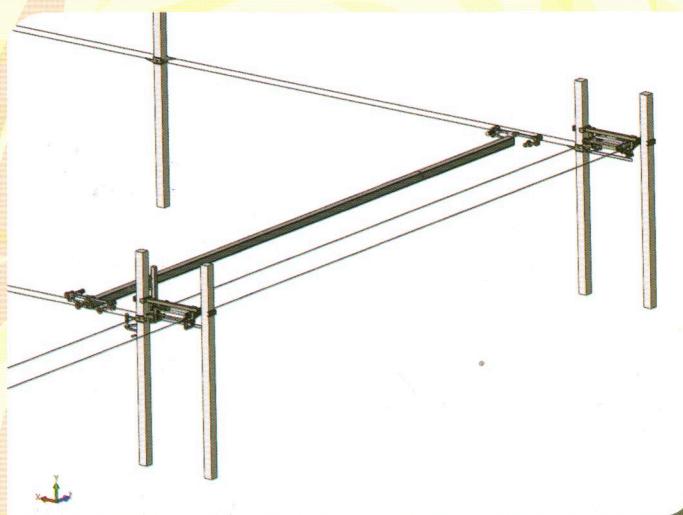
อย่างที่กล่าวมาแล้ว ในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมา มีการพัฒนาด้านการผลิตกล้วยไม้อย่างต่อเนื่อง คลัสเตอร์กล้วยไม้ได้เรียนเชิญนักวิชาการ นักวิจัย จากสถาบันต่างๆ มา มีส่วนร่วมในการพัฒนาดังกล่าว

สำหรับการนำ AI เข้ามาเพื่อการผลิตกล้วยไม้คุณภาพ จุดเริ่มต้นเกิดจากการประดิษฐ์แขนกลเพื่อใช้พ่นปุ๋ยยาแทนแรงงานคน โดยคุณสมพงษ์ ทรีสุข ผู้ปลูกเลี้ยงและส่งออกกล้วยไม้ตัดดอก ซึ่งนับว่าเป็นก้าวสำคัญ แขนกลดังกล่าวช่วยอยู่ระหว่างโต๊ะปลูกกล้วยไม้และเคลื่อนที่โดยการติงของลิฟต์แขนกลดังกล่าวมีลักษณะ

- แขนอยู่เหนือโต๊ะปลูกกล้วยไม้
- ตรงกลางแขนกลจะถูกต่อเชื่อมกับสายปุ๋ย - ยา
- สามารถฉีดพ่นปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืช ทดแทนการใช้แรงงานคน
- แขนกลเคลื่อนที่และละเลากสายปุ๋ย ยา ไปด้วย
- แขนกล 1 แขนใช้ได้กับโต๊ะกล้วยไม้ 1 ช่อง ซึ่งหมายความว่า หากสวนกล้วยไม้มีหลายช่องก็จะต้องติดตั้งแขนกลมากกว่า 1 แขน

ในปี 2561 คลัสเตอร์กล่าวยไม้ โดยผู้ประสานงานคลัสเตอร์ได้ติดต่อ อาจารย์ปัญญา เหลาอนันต์ธนा หัวหน้าทีม KU ROBOT & INNOVATION คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการนำระบบ AI ของกล้อง CCTV มาใช้ในสวนกล่าวยไม้ มีการหารือกับทีม อาจารย์ปัญญา หลายครั้ง ตลอดจนได้นำ อาจารย์ปัญญา และคณะไปเยี่ยมชมสวนกล่าวยไม้ของคุณสมพงษ์ และสวนกล่าวยไม้อื่นที่มีการติดตั้งแขนกลของคุณสมพงษ์ จนในที่สุดได้ข้อสรุปดังนี้

- แขนกลที่จะพัฒนาขึ้นมาใหม่จะเป็นการต่อยอดจาก แขนกลที่คุณสมพงษ์ได้ทำไว้
- แขนกลแบบใหม่นี้จะติดกล้อง CCTV สำหรับระบบ AI ด้วย
- ระบบ AI จะเรียนรู้ลักษณะของต้นกล่าวยไม้ เพื่อจำแนก ต้นกล่าวยไม้ที่ดี ต้นที่ถูกทำลายจากโรค หรือแมลง โดยกล้อง CCTV ซึ่งหากระบบ AI ได้เรียนรู้มากขึ้น ก็ยิ่งจะเพิ่มขีดความสามารถในการจำแนกได้ดีขึ้น
- แขนกลจะเคลื่อนที่ได้รอบบันลิงที่จะชึ้งไว้ด้วยโปรแกรม ที่เขียนโดยทีมงาน
- แขนกลมีความกว้าง 6 - 8 เมตร ตามช่องโรงเรือน กล่าวยไม้

- แขนกล 1 ชุดสามารถเคลื่อนเปลี่ยนซ่องได้ด้วยตัวเอง ซึ่งหมายความว่าสวนกล่าวยไม้ สามารถมีแขนกล เพียงแค่ 1 แขน ก็จะใช้ได้ทั้งสวน
- แขนกลจะบรรทุก ปุ๋ย ยา เพื่อทำการฉีดพ่นได้ โดยไม่ต้องลากสายปุ๋ย ยา
- จะมีทีมคณาจารย์จาก ภาควิชาพืชสวน ภาควิชา กีฏวิทยา และภาควิชาโรคพืช เข้าร่วมในการวิจัย เพื่อช่วย เพิ่มขีดความสามารถของระบบ AI ให้สามารถจำแนก ชนิดของโรคและแมลงได้ดีขึ้น

ขณะนี้ ทีมงานของ อาจารย์ปัญญา และคณะกำลังเตรียม โครงร่างงานวิจัยเพื่อขอรับทุนวิจัย จากสำนักงานพัฒนาการวิจัย การเกษตร (สวก.) ซึ่งก็หวังว่าหากโครงการนี้ได้รับการสนับสนุน จาก สวก. เราคิดได้เห็นกล่าวยไม้อัจฉริยะกันในไม่นานนี้

